مدیران دانشگاه‌های دولتی معتقدند ارتقای کیفیت و بهره‌وری آموزش عالی به غیر از سند، ملزومات مهم دیگری هم نیاز دارد

چالش‌های مدیریت آموزش عالی بدون اتکا به داده‌ها

فرهیختگان
دانشگاه
شنبه ۳۰ دی ۱۴۰۲ | شماره ۴۰۶۲ | WWW.FDN.IR

آماری قابل تأمل از شیفت انرژی در جهان حمل‌ونقل

تولید ۵۰۰ هزار خودروی برقی در عربستان افسانه یا واقعیت

رئیس سرای نوآوری گیاهان زینتی واحد گرگان در گفت‌وگو با «فرهیختگان» خبر داد

ترکیه دومین میزبان گل‌های زینتی دانشگاه آزاد

رئیس سرای نوآوری گیاهان زینتی واحد گرگان در گفت‌وگو با «فرهیختگان» خبر داد

ترکیه دومین میزبان گل‌های زینتی دانشگاه آزاد

مطهره‌سادات قاسمی
خبرنگار گروه دانشگاه

شاید برایتان جالب باشد که پرورش، خرید و فروش گل و گیاه در جهان دارای یک جایگاه تجاری است تا جایی که در چند سال اخیر این تجارت در همه جای دنیا رونق گرفته و سودآوری خوبی داشته است. حتی تولید و صادرات هوشمندانه و اصولی گل و گیاه به‌عنوان یکی از پرسودترین تجارت‌های حال حاضر جهان و به‌خصوص ایران شناخته می‌شود. به‌طور کلی گلخانه‌داری و پرورش گل‌های زینتی در یک دهه اخیر بسیار چشمگیر بوده و تمام کشورهای جهان و حتی ایران به پرورش و کاشت گیاهان زینتی مشغول شده‌اند. در برخی از کشورها شرایط تولید گل مساعدتر است که ایران نیز یکی از همین کشورها محسوب می‌شود.

تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان گیاهان زینتی در جهان

هلند دارای بزرگ‌ترین بازار گل جهان و پس از آن کشور کلمبیا دومین کشور صادرکننده گل به جهان است. هلند با اینکه کشور کوچکی است اما به تنهایی بیش از ۴۲ درصد بازار صادرات گل‌های زینتی جهان را در دست دارد و حتی بخشی از منابع صادراتی خود را از کشورهای دیگری مانند اتیوپی، کنیا، ایران و... وارد می‌کند. همچنین ۴۰ درصد گل‌های آمریکا نیز محصول کشور کلمبیا است و این کشور سالانه بیش از یک میلیارد دلار از صادرات گل درآمد دارد. بین صادرکنندگان مطرح گل زینتی در دنیا نام کشورهای اکوادور و کنیا نیز به چشم می‌خورد. از طرف دیگر کشورهای غرب اروپا و آسیای شرقی مصرف‌کننده نیمی از گل‌های تولیدی در جهان هستند و کشورهایی مانند آمریکا، آلمان، فرانسه، انگلستان، سوئیس، سوئد، نروژ، دانمارک، ایتالیا، ژاپن، تایلند و... به‌عنوان واردکننده‌های اصلی گل و گیاه شناخته می‌شوند. در این میان گل‌های رز، داوودی، لاله، زنبق، بابونه آفریقایی، ارکیده، لیلیوم و میخک از محبوب‌ترین و پرفروش‌ترین گل‌ها در جهان هستند که طبیعتا کشورهایی که به تجارت گل و گیاه مشغولند باید به این مساله نیز توجه کافی را داشته و با تولید این نوع از گل‌ها سود قابل توجهی جذب کنند.

ایران تولیدکننده گل و گیاه زینتی

همان‌طور که بیان شد ایران نیز به دلیل آب و هوای مساعد و گوناگون در شهرهای مختلف کشور، جزء مناسب‌ترین سرزمین‌ها برای پرورش گیاهان زینتی است. حتی زمانی که صادرات گل و گیاه هنوز به‌عنوان تجارت سودمند شناخته نشده بود، گل رز ایرانی در دوره صفوی به ترکیه، روسیه و بلغارستان فرستاده و پس از مدتی در سراسر جهان تولید شد که درحال حاضر نیز رز ایرانی از پرطرفدارترین گل‌های جهان است. این مساله نشان می‌دهد که ایران در پرورش و صادرات گل از باتجربه‌ترین کشورها است. امروز گیاهان زینتی به دو شکل فضای باز و گلخانه‌ای در کشور تولید می‌شوند. همچنین سالانه ۶۱۰ میلیارد عدد گل و گیاهان زینتی در سطح ۶۴۰ هزار هکتار در جهان کشت می‌شود که ایران با تولید بیش از ۴ میلیارد عدد در بین کشورهای آسیایی دارای رتبه پنجم جهان است. آمارها نیز نشان می‌دهد که بیشترین حجم صادرات گل ایران به کشورهای عراق، ارمنستان، آذربایجان، اوکراین، گرجستان، قزاقستان، روسیه و... بوده است.

گلخانه فرهیختگان و صادرات گل‌های زینتی به کشورهای خارجی

کاکتوس به‌عنوان یکی از اعضای مجموعه گل‌های آپارتمانی، در دهه اخیر به جهت دوام و نحوه نگه‌داری آسان مورد استقبال افراد زیادی قرار گرفته است. گلخانه‌های بسیاری در ایران این گل را تولید و به فروش می‌رسانند. گلخانه فرهیختگان دانشگاه آزاد نیز به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین گلخانه‌های ایران که دارای انواع مختلفی از گیاهان آپارتمانی و درختچه‌های زینتی است، به دلیل استقبال بازار خارجی نسبت به این گیاه، تمرکز زیادی بر تولید انبوه کاکتوس دارد و با توجه به اینکه کشور ترکیه مانند دیگر کشورها دارای فروشگاه‌های زنجیره‌ای متعدد است، مسئولان گلخانه فرهیختگان از طریق اتاق بازرگانی با بازار گل و گیاه و فروشگاه‌های زنجیره‌ای این کشور ارتباطی ایجاد کرده‌اند که درنهایت به صادرات کاکتوس به ترکیه منجر شده است.

محسن تجری رئیس سرای نوآوری پرورش گل‌های زینتی واحد گرگان در رابطه با صادرات گل‌های زینتی به کشورهای خارجی می‌گوید: «مساله صادرات نیاز به آماده‌سازی و پیش‌زمینه‌های مختلف دارد. برای معرفی ظرفیت‌های خود در رابطه با تولید گیاهان زینتی نیاز است که بازار بین‌المللی نسب به فعالیت ما شناخت داشته باشد که با توجه به این مساله، حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی برای ایجاد ارتباط با بازار گل و گیاه کشورهای خارجی می‌تواند عملکرد مفیدی باشد که همکاران ما در این راستا در نمایشگاه بین‌المللی گل و گیاه هلند حضور پیدا کردند. همچنین در یک ماه آینده نمایشگاه دیگری در شهر آمستردام برگزار خواهد شد که شرایط حضور در آن فضا را نیز فراهم خواهیم کرد.» البته صادرات گل‌های زینتی به ترکیه اولین تجربه سرای نوآوری گیاهان زینتی واحد گرگان نیست و دو سال پیش درختچه‌های زینتی فراوانی به کشور قرقیزستان صادر شد. به گفته تجری گلخانه فرهیختگان عضو انجمن گل‌های زینتی ایران است. حدود یکسال قبل در نشریه این انجمن تمام فعالیت‌های سرای نوآوری گل و گیاه انعکاس داده شد و در حال حاضر به دو زبان در حال ترجمه و انتشار بین‌المللی است که این اقدام در معرفی این گلخانه به کشورهای خارجی بسیار موثر خواهد بود. تجری با اشاره به روند صادرات به ترکیه بیان کرد: «ما در ابتدا از طریق اتاق بازرگانی استان گرگان رایزنی‌هایی با بازار گل و گیاه کشور ترکیه داشتیم و متوجه شدیم که این کشور در زمینه فروش گیاهان کاکتوس بازار مناسبی دارد. گلخانه فرهیختگان انواع مختلفی از گیاهان زینتی و کاکتوس‌ها را پرورش می‌دهد که در حال حاضر کاکتوس اچینو را به ترکیه صادر می‌کنیم. به‌طور کلی سه کانتینر که هرکدام از آنها دارای چهار هزار گلدان هستند در دو مرحله به ترکیه ارسال خواهد شد.»

گلخانه فرهیختگان تولیدکننده اصلی بازار گل سراسر ایران

گلخانه فرهیختگان در حال حاضر گیاهان زینتی خود را به سراسر ایران ارسال می‌کند زیرا این گلخانه دارای تنوع محصولات در زمینه گل‌های فصلی، گیاهان آپارتمانی، کاکتوس، درختچه‌های زینتی و... است. به گفته رئیس سرای نوآوری گیاهان زینتی واحد گرگان، گلخانه فرهیختگان دارای دو میلیون کاکتوس است که سطح استقبال از آن در بازار داخلی پایین آمده اما در کشورهای خارجی مانند ترکیه یا امارات بازار بسیار خوبی دارد که به دلیل بستر مساعد برای ایجاد ارتباط با بازار گل و گیاه ترکیه به سمت صادرات به این کشور متمایل شدند. این اقدام حدود یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان برای دانشگاه آزاد سود داشته است. همچنین سرای نوآوری گل‌های زینتی واحد گرگان با همکاری انجمن گل و گیاه زینتی ایران درحال برگزاری یک همایش بین‌المللی درباره چالش‌های تولید و پرورش گل و گیاهان زینتی است.

یادداشت

قانون جوانی جمعیت نگاهی مردانه دارد

زینب کرد
مسئول واحد زنان و خانواده اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانشجویان مستقل

باید افق دیدمان را وسیع‌تر کنیم، همان‌طور که ایران ما گذشته‌ای دارد آینده‌ای هم دارد همان‌طور که از اتفاقات مثبت آن در گذشته خوشحال شدیم، با کسب موفقیت آن افتخار کردیم و از اتفاقات بد و سیاستگذاری‌های نادرست ناراحت شدیم خودمان درحال ساختن تاریخچه‌ای هستیم که حس و حال آیندگان را رقم می‌زند. یادمان باشد ما هم در آینده، گذشته کسانی خواهیم شد که بر گردن‌مان حقی دارند. مساله جمعیت و جوانی کشور مساله پیچیده‌ای است که هویت، امنیت، اقتصاد و هر آنچه به آن فکر کنید، متاثر از آن است. حتی تمدن نوین اسلامی که به آن فکر می‌کنیم و یکی از آرمان‌های انقلاب اسلامی است نیاز به جمعیت توانمند و پویا دارد. هر اوجی یک افولی خواهد داشت همان‌طور که رهبری گفتند به قله نزدیک شدیم و همه خوشحال هستیم، خطر سقوط از قله هم زیاد می‌شود. مساله جمعیت و حرکت آن به سمت پیری یکی از مهم‌ترین معضلاتی است که باعث بحران در بخش‌های مولد جامعه خواهد شد و مانند ریشه عمل می‌کند. اگر اجتماع و افرادی نباشند جامعه‌ای هم نخواهد بود. ازدواج به موقع جوانان باعث پیشرفت جامعه خواهد شد، اما زمانی که ازدواج به‌موقع و تسهیل شده اتفاق نیفتد، شاهد خیلی از نابسامانی‌ها در سطح کشور خواهیم شد. در مهم بودن این امر همین بس که خداوند در قرآن کریم با نزول آیات ۲۱ سوره روم و ۳۲ سوره نور تاکید می‌کند در امر ازدواج جوانان اهتمام داشته باشید و این مساله را جزء حقوق وظایف مسئولان و والدین می‌داند. اما متاسفانه آنقدر به مسائل حاشیه‌ای دیگر پرداخته می‌شود که مسائل مهم‌تر به حاشیه می‌روند. مثلا اگر به مساله ازدواج به‌موقع اهمیت ویژه داده شده بود، جامعه کمتر با چالشی به‌اسم بی‌حجابی یا کم‌حجابی مواجه می‌شد و شاید دیگر نگران بحران‌های رفتاری همچون ازدواج سفید و همجنسگرایی نبودیم؛ شاید بعضی‌ها اعتقادشان این باشد کشور ما هنوز با چنین مسائلی روبه‌رو نشده است. اما باید گفت تا سال گذشته هیچ کسی فکر نمی‌کرد جامعه از نظر حجاب به نقطه کنونی برسد! و در مورد دو مثال دیگر نیز شاهد شیوع تدریجی آن در سطح جامعه هستیم و اگر نسبت به ریشه‌های آن بی‌توجه باشیم به زودی این مسائل نیز همچون بی‌حجابی بحران‌آفرین خواهند بود.

ایراد اصلی قوانین حمایت از ازدواج به عینیت نرسیدن است

البته وقتی قوانین تصویب شده در مورد حمایت از ازدواج و تسهیلات ارائه شده در این باره را مرور می‌کنیم نتیجه رضایت‌بخش است، اما ایراد کار، ماندن این قوانین در حد نوشته و عدم عینیت یافتن است. باید به مجلسی‌ها گفت کمی دست نگهدارید این همه قانون غیرقابل اجرا دردی را دوا نمی‌کند! به‌طور مثال طبق قانون تسهیل ازدواج جوانان باید صندوقی با عنوان اندوخته ازدواج جوانان ایجاد شود و از محل منابع آن به زوج‌ها وام ودیعه مسکن داده شود، اگر زوجی نتوانست شغلی پیدا کند به‌مدت دو سال به‌صورت قرض‌الحسنه به آنها کمک شود، دولت موظف بود خانه ارزان قیمت هم برای آنها پیدا کند و درنهایت تمام دستگاه‌های دولتی و شهرداری موظف بودند امکانات رفاهی حتی برای برگزاری مراسم ازدواج فراهم کنند و قص علی هذا... چندین سال از این قانون گذشته اما تنها خروجی آن وام‌های ازدواج است. باتوجه به پژوهش‌ها و آسیب‌شناسی‌های صورت گرفته از اصلی‌ترین مواردی که باعث شد جوانان کمتر ازدواج کنند، مسائل اقتصادی و مسکن بوده است. البته در این راستا و برای اینکه جوانان با هزینه کمتری زندگی خود را شروع کنند طرح ازدواج دانشجویی از سال ۷۶ توسط نهاد مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها پایه‌ریزی شد. این طرح در اولین سال با ۶۰ دانشجو برگزار شد، در سال ۸۱ به چهار هزار دانشجو در سراسر کشور رسید و تا سال ۹۱ روند نسبتا پایداری داشت اما از سال ۹۱ به بعد روند شیب نزولی پیدا کرد. طبق برآوردهایی که خود نهاد رهبری به‌عنوان یکی از اولین متولیان ازدواج دانشجویی منتشر کرده است پایین بودن سن ازدواج، کمترین طلاق، رضایت به کمترین امکانات رفاهی مهم‌ترین نتایج ازدواج دانشجویی محسوب می‌شوند.

۲۰ سالی می‌شود که ساخت خوابگاه متاهلان راکد مانده است

در این طرح در راستای اجرایی شدن قانون تسهیل ازدواج، وزارت علوم موظف شده بود برای متاهلان خوابگاه دانشجویی ساخته و به متاهلان دو برابر دانشجویان کمک‌هزینه تحصیلی پرداخت کند، اما این قانون ۲۰ سالی می‌شود که راکد مانده است. با نزولی شدن آمار ازدواج دانشجویی تصمیم جدیدی اتخاذ شد و سند ملی ازدواج دانشگاهیان به تصویب رسید. اما بعد از یک سال از ارائه طرح، اولین جلسه بررسی آن برای اجرا شدن برگزار شد، آن هم با حضور نصف و نیمه مجریان اصلی که باید حضور می‌داشتند اما نداشتند. اما چیزی که در این قضیه مشهود است کم‌توجهی به رکن اصلی خانواده یعنی زنان است. اگر نگاهی به قانون جوانی و جمعیت بیندازید متوجه خواهید شد این قانون با دید فقط مردانه نوشته شده است. مسائل مربوط به مسکن، افزایش حقوق، تامین خودرو، دادن وام و امثالهم در آن درنظر گرفته شده است اما نهایت اشاره‌ای که به زنان که نقش اصلی در جوان‌سازی جمعیت را دارند یک مرخصی زایمان است و آن هم شامل زنان کارمند رسمی می‌شود و اگر شما غیررسمی یا خانه‌دار باشید که آن هم شامل حالت نمی‌شود. -اهمیت مواد گفته شده بر کسی پوشیده نیست- زمانی هم که این مطالبه مطرح می‌شود که در سیاستگذاری در حیطه زنان وجود زنان الزامی است و باید خود زنان تصمیم‌گیرندگان اصلی آن باشند، مطالبه‌گران با برچسب فمینیست طرد می‌شوند و این پاسخ مطرح می‌شود که فرقی دراین باره وجود ندارد. در این قوانین به مهم‌ترین بخش جوانی جمعیت که فرزندآوری است کم‌توجهی شده. ۹ ماه مشکلات بارداری و مهم‌تر از آن زمان وضع حمل از سخت‌ترین لحظات بارداری است. بانوان زمانی که برای وضع حمل به بیمارستان می‌روند بین مصائب بیمارستان دولتی یا هزینه‌های گزاف بیمارستان خصوصی باید یکی را انتخاب کنند. رفتار نامناسب در بیمارستان‌های دولتی به حدی است که مادر پشیمان می‌شود از اینکه خواسته فرزندی به دنیا بیاورید. تشخیص‌ها و آزمایش‌های اشتباه برای تعیین طبیعی و سزارین بودن زایمان، مشاوره‌های اشتباه قبل از زایمان هر کدام مشکلات خاص خود را دارد. همین موارد می‌تواند عاملی باشد زنان از بارداری‌های بعدی منصرف شوند. در مواجهه با این موارد اما قانون پاسخی ارائه نکرده است که چگونه باید امکانات رفاهی برای دوران بارداری، زایمان و شیردهی تامین شود. این مشکلات برای ازدواج دانشجویی شدیدتر است؛ چراکه در قانون تعیین نشده اگر زنی کارمند نبود و در دوران دانشجویی قصد فرزندآوری داشت چه حمایت‌هایی را دریافت خواهد کرد. نادیده گرفتن زن به اینجا ختم نمی‌شود. حداقل‌ترین تعداد فرزندی که در طرح‌های فرزندآوری به آن اشاره شده، سه فرزند است. اگر فاصله تولد هر فرزند تا فرزند بعدی سه سال باشد و مادر بخواهد تا سن هفت سالگی فرزند آخر تمام تمرکزش را بر تربیت آنان بگذارد، حداقل ۱۰ سال زمان نیاز دارد. در نتیجه بسیاری از مادران مسیر ترک تحصیل و ترک شغل را در پی می‌گیرند و قانون هیچ‌گونه تسهیلاتی برای اینکه مادر بتواند هم‌زمان هر دو نقش را ایفا کند، ارائه نداده است.

چرایی حضور زنان را زیر سوال نبرید!

آیا در این قوانین به شخصیت فردی زن توجه شده است؟ یک زن در چه شرایطی می‌تواند مادر خوبی باشد؟ پاسخ مشخص است زمانی که خودش هم احساس موفقیت داشته باشد و شخص خودش نادیده گرفته نشود. اگر بخواهیم همه ابعاد آن را بررسی کنیم متوجه فجایع بیشتری در این نگاه یک‌طرفه خواهیم شد. برای محقق شدن آرمان‌های انقلاب اسلامی باید نهادهای دولتی حتی به مهدکودک برای کودکان هم فکر کنند نه اینکه زمانی که یک زن در فلان وزارتخانه حرف از مهدکودک زد، بگویند باز هم حرف‌های تکراری و به جای حل مساله خود مساله را پاک کنند و چرایی حضور زنان را زیر سوال ببرند. سوال اینجاست وقتی حرف از ازدواج به موقع که برای برطرف شدن یک سری از نیازهای جسمانی زده می‌شود تا فکر و خیال آقایان آزاد شده و صرف پژوهش و ارتقای علمی شود اشکالی ندارد؛ اما زمانی که حرف از برطرف شدن دغدغه یک زن با اینکه یکی از والدین فرزند است، می‌شود مساله غیرقابل حل و کلیشه‌ای محسوب می‌شود. در آخر باید گفت قانونگذاری خوب است اما مهم‌تر از آن چند بعدی بودن قوانین است. قانونگذاری خوب است اما پشتوانه اجرایی شدن آن مهم‌تر است. اهمیت ازدواج، فرزندآوری و جوانی جمعیت بر کسی پوشیدن نیست اما شرایط را فراهم کردن و فرهنگ آن را ایجاد کردن از قانونگذاری و حرف زدن و جلسه گذاشتن مهم‌تر است. اشاره‌ای می‌کنم به بیانات مقام معظم رهبری در دیدار اخیر با بانوان: «زنان باید در این مشاغل: وزارت، مدیریت‌ها، نماینده مجلس، پزشکی و... حضور پیدا کنند اما بایستی جوری باشد که از آن مشغله مهم و اساسی زنانه، خانه‌داری و فرزندآوری محروم نشود؛ اگر چنانچه در این زمینه تعارضی به وجود آمد مسئولان کشور هستند که بایستی برای آن فکری کنند.»